

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího práce

Autorka práce: Bc. Iva Chorvátovičová

Název práce: Alternativní kultura v České republice po roce 1989

Autor posudku: Doc. PhDr. Arnošt Veselý, PhD.

Téma práce je velmi zajímavé a doposud nezpracované, tedy alespoň z hlediska veřejné politiky. Oceňuji odvalu a nápad autorky pustit se do tohoto tématu, stejně tak jako energii, kterou do práce vložila. Je evidentní, že autorka pozorovala „terén“ z blízka a že hodně čerpala z různých zdrojů dat a informací, včetně osobní zkušenosti a pozorování.

Nejen obsah práce, ale i samotné zpracování tématu je do jisté míry „alternativní“, tedy jdoucí proti tradičním konvencím, což bohužel není vždy výhodou. Snaha „naroubovat“ alternativní přístup k práci (spočívající například v neortodoxním metodologickém přístupu, rovnocenně využívajícím všechny druhy informací a poměrně volnějším stylem psaní) na tradiční schéma diplomové práce (otázky, cíle, hypotézy), není přesvědčivé. Domnívám se, že se autorka buď měla pokusit dodržet konvenční nároky anebo zvolit alternativní formu psaní (např. formou více esejistického a teoretického zamyšlení) a důsledněji se jí držet. Je vhodné připomenout, že také v oblasti veřejné politiky existují práce nekonvenčně píšících autorů (zejména z tzv. postpozitivistického proudu jako je Frank Fischer), které jsou pro svoji hloubku vysoce respektovány. Za předpokladu, že práce obsahuje silné zajímavé a přesvědčivé věcné argumenty, lze jistě tolerovat případnou méně propracovanou metodologii. Práce ovšem dle mého soudu trpí i mnoha věcnými problémy, především nekonzistentní argumentací.

Nevhodnost propojení různých přístupů („tradičního“ a „akademického“) je nejvíce patrná ve formulaci výzkumných cílů a otázek, hypotéz a popisu zvolené metodologie. Autorka sice otázky formuluje, zároveň ale na ně nedává ve své práci jasné odpovědi. To se týká zejména základní otázky „jak má veřejná politika reagovat na alternativní kulturu“ a „jak je alternativní kultura (ne) podporována“. Zde leží hlavní věcný problém celé práce, totiž nekonzistentní argumentace a vyvozených závěrů. Na jedné straně v souhlasu cituje výrok o tom, že alternativní kultura v České republice je v dobré situaci, protože hlavní proud ji nechce přijmout a není nijak finančně podporována. Sama pak zakončuje tím, že alternativní kultura o peníze nestojí (strana 100). Na straně druhé, na stejné straně (i v závěrech) horuje pro větší veřejnou podporu alternativní kultuře

na úkor „mainstreamu“. Jak tomu máme rozumět? Podobný rozpor je i v jiných pasážích. Například důležitost kultury obhájí tím, že jde o ekonomicky prospěšnou činnost, zároveň ale ukazuje, že pro alternativní kulturu je typický důraz na vlastní síly. Navíc CzechTek ani Streetwork jistě *ekonomickými* argumenty zdůvodnit nelze ...

Další věcný problém vidím se ztotožněním „alternativnosti“ s kvalitou. Autorka v několika pasážích ztotožňuje většinovou kulturu s povrchní zábavou, zatímco alternativní kulturu s kvalitní, „vyšší“ kulturou. Věc je jistě složitější. Jak alternativní, tak „většinová“ kultura může být kvalitní i nekvalitní (záleží na úhlu pohledu a estetických měřítkách). Především pak ale existuje proud nealternativní kultury, který rozhodně není většinový (např. jazz, vážná hudba, balet), a přesto není alternativní (ve smyslu, že by byl založen na překračování nastolených společenských konvencí – tedy jiných než v kulturních). Myslím, že v práci je také podceňena role nových informačních a komunikačních technologií, které zcela proměnily (nejen) kulturní svět a daly možnost prosadit se i velmi okrajovým kulturním žánrům. Shrnutí: autorka vybírá své argumentaci velmi účelově a jednotlivé argumenty jsou nekonzistentní.

Také k „tradiční stránce“ práce lze mít výhrady. Kapitola 2.1. (Výzkumné metody) obsahuje některé nepřesnosti (např. případová studie není metodika, ale výzkumný design, stejně tak není žádnou metodou ani „veřejný zájem“) a neobsahuje důležité údaje, zejména o tom, kolik rozhovorů bylo provedeno, s kým, na jaké téma a jak byly zpracovány. Práce obsahuje také hodně překlepů. Najdou se i chyby při práci s informacemi. Např. na straně 93 autorka chybně ztotožňuje CESES FSV UK s Centrem strategických studií.

Na závěr musím říci, že přes výše uvedené námitky práce splňuje základní nároky kladené na diplomovou práci (zejména samostatný přístup, práci s literaturou, přidanou hodnotu a originalitu). To, co na práci nejvíce oceňuji je, že vede k velmi zajímavé otázce, jakým způsobem má být nastavena veřejná politika vůči autonomním, svébytným procesům, které se odklánějí od materiálních hodnot a „hlavního proudu“ společnosti. Je sice pravda, že příliš přesvědčivé odpovědi na tuto otázku autorka nedává, na straně druhé již jen položení těchto otázek a snaha hledat na ně odpovědi je více než chvályhodná.

Otázky k obhajobě:

1. Jaký je vztah alternativní kultury a menšinové „vysoké kultury“ (např. vážná hudba)?
2. V čem konkrétně spočívá přínos alternativní kultury pro společnost?
3. Jak konkrétně by měla upravit veřejná politika nastavení svých nástrojů kulturní politiky (i jiných veřejných politik) tak, aby to bylo ku prospěchu alternativní kultury?

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „dobře“, v případě přesvědčivého zodpovězení výše uvedených otázek pak známkou „,,velmi dobře“.

Datum: 27. 5. 2011

Podpis: